

El Pacte de Progrés afina els partits

Els principals partits del Pacte de Progrés que governen les Illes faran congressos i assemblees a la tardor per adequar el funcionament orgànic propi i avaluar el primer any de govern progressista, nacionalista i ecologista de les Balears.

El PSIB-PSOE, PSM i UM faran el congrés entre final de setembre i abans de Nadal. També durant el darrer trimestre de l'any hi ha previst que Esquerra Unida reunisqui les seves assemblees insulars, igual que faran, segurament, els Verds.

El PSIB. Si no hi ha canvis, que no se'n preveuen, Andreu Crespi, actual secretari general dels socialistes balears, cedirà el càrrec al president del govern, Francesc Antich, l'únic candidat a dirigir el PSIB. Ateses les condicions polítiques, no és probable que sorgesqui cap candidatura contra Antich, si no és de signe merament testimonial, i fins i tot així és altament improbable. Els socialistes, per primera vegada des de la transició política, enllestiran un congrés en una situació interna de normalitat i pau aparent. El fet de tenir la presidència ha esvaït les tradicionals sonores i sagnants disputes entre famílies, que han caracteritzat el PSIB, i que l'havien portat a una pèrdua constant de suport electoral. Efectivament, des de les primeres eleccions autonòmiques (1983), quan van empatar amb AP, els socialistes no havien fet sinó perdre terreny, fins a caure al fons de l'abisme el 1991, amb la pèrdua de l'Ajuntament de Palma i del Consell Insular de Menorca (per una moció de censura feta pel PP amb el suport d'un trànsfuga socialista, Jaume Peralta). Les tensions, després de la pèrdua de gairebé tot el poder

institucional important (només els quedava el poderós ajuntament de Calvià i qualque municipi d'importància menor), esclataren amb la màxima intensitat a cada congrés i a cada campanya electoral. El resultat era una incapacitat constant de refer-se i l'afebliment progressiu del partit. Paradoxalment, quan el PSOE s'inventà, amb Joaquín Almunia, allò de les primàries,

La tranquil·litat serà la norma dels congressos i assemblees, excepte, per ventura, en el cas dels Verds.

que tan mal resultat donaren a tot arreu, va començar la regeneració a les Balears. Guanyà les primàries Francesc Antich, amb la idea de "ser més PSIB que no PSOE". Aconseguí de teixir un pacte post-electoral que el convertí en president de govern. Entremig, hi havia hagut l'experiència de pacte al Consell de Mallorca (1995-1999) entre el PSIB, PSM i UM, amb el suport extern d'EU, en el qual Antich assumí àrees de gestió de la institució insular. Des de la pre-

sidència del govern, ara, Antich i el seu cercle de col·laboradors més íntims han dissenyat l'assalt al control del partit. Els adversaris interns, que hi són, no semblen disposats a presentar batalla. La idea general sembla que és de no importar la crisi del PSOE federal i de tenir un congrés tranquil que servesqui des del poder per enfortir el partit i millorar, així, les expectatives electorals del 2003, sobretot aprofitant el fet de tenir la presidència de les Balears.

El PSM. A diferència del PSIB, el PSM s'ha sabut deseixir ja fa anys de les crisi internes. Unes crisis que havien marcat el partit durant anys, des del naixement (1976) fins a la fi dels 80 (amb la sortida d'uns quants militants que fundaren ERC a Balears), però la dècada dels 90, va ser de creixement electoral i, alhora, de tranquil·litat interna. No és estranya a aquest fet la paciència del secretari general, Mateu Morro, de dirigir el partit. Morro ocupa el màxim càrrec orgànic des del 1985 (amb un parèntesi entre 1996-1998 quan fou ocupat per Pere Sampol) i si una preocupació ha tengut sempre és la demanar el partit cohesionat i tranquil, independentment de la representació institucional que pugui tenir el PSM. Sens dubte aquesta imatge pública de solidesa ha contribuït als èxits electorals, constants durant una dècada, els quals tampoc no s'expliquen sense la progressiva mo-

deració de formes i fons. Una moderació que el PSM rebutja totalment i que s'estima més de definir, en paraules de Pere Sampol per a aquest congrés, com de "recerca de la centralitat". Aquest serà, precisament, l'objectiu ideològic: treballar més i més per aparèixer com una organització política tranquil·la, allunyada de la imatge radical d'uns anys anteriors. La pèrdua d'un diputat en les eleccions del 1999 es considera, des de dins, un "reajustament" degut a la mecànica electoral, que no impedeix de continuar apostant per aquesta opció estratègica, de la qual els càrrecs públics (el vicepresident Sampol, i els consellers d'Agricultura, Mateu Morro, i d'Educació, Damià Pons) donen fe en la seva tasca institucional.

UM. El congrés d'UM, encara sense data exacta però que es farà segurament abans de Nadal, ha de servir per sancionar una vegada més l'estratègia decidida pel congrés de fusió amb forces nacionalistes de centre menors (1993): cercar el seu lloc dins el panorama polític balear apostant decididament per un nacionalis-

me tranquil, interclassista que es deia abans, i que progressivament sigui vist pel votant mallorquinista del PP com un recanvi vàlid en la preferència de vot. És a dir, l'objectiu és d'atreure una part del vot conservador d'ara. Per refermar aquesta estratègia el partit dirigit per Maria Antònia Munar continuarà donant suport al Pacte de Progrés. Internament no és previsible cap canvi essencial, de manera que hi haurà, segurament, una aclamació de Munar com a dirigent i de la resta del nucli dur de la direcció, Maximilià Morales, Miquel Nadal i uns quants més. Podem pensar que passarà a la direcció qualque jove valor del planter nacionalista, precisament per refermar el caràcter inequívocament nacionalista d'UM.

EU i els Verds. Les dues formacions més petites del Pacte de Progrés, i que es presentaren coalitzades a les eleccions del 1999, preparen les assemblees respectives d'una manera força diferent. EU, que continua preocupada pel futur de la formació a tot l'estat, viu a les Balears el seu millor moment. És present a les

institucions autonòmiques només des del 1995, i en la segona oportunitat (eleccions de 1999) ja ocupa parcel·les de poder (les conselleries de Treball i de Benestar Social). Eberhard Grosske, que fa un feina generalment molt ben considerada com a conseller de Treball, potser continuarà com a capdavanter illenc.

Es en les assemblees insulars dels Verds que d'entrada pot haver-hi més enrenou. La setmana passada una quinzena de militants ecologistes d'Eivissa abandonaven la formació per discrepàncies amb el cap insular, Joan Buades (destituït del govern pitius per Pilar Costa). L'actitud crítica de Buades envers el Pacte de Progrés serà objecte d'anàlisi de les assemblees. Buades ha anunciat que a fi d'any sotmetrien el govern a "avaluació". Cal veure si s'imposen les tesis més crítiques, sostengudes per Buades, que menarien a la ruptura i a la sortida del govern, o les més pragmàtiques, que representa, en certa manera, la consellera de Medi Ambient del govern, Margalida Rosselló.

D'esquerra a dreta: M. A. Munar (UM), Pere Sampol (PSM), Francesc Antich (PSIB-PSOE), Eberhard Grosske (EU), Joan Buades (Els Verds) i Mateu Morro (PSM) el dia de la signatura del Pacte de Progrés, el 19 de juliol de 1999. Les formacions que dirigeixen faran a la tardor els congressos o assemblees respectius.

Miquel Payeras